

[Socialministeren.]

eller 1951—52. Som eksempel på tilbagebetalingens ringe betydning kan jeg nævne tallene fra 1951—52, hvor ca. 77 000 personer modtog kommunehjælp eller fattighjælp med et samlet beløb af 47 631 000 kr., medens der kun blev tilbagebetalt 2 235 000 kr.

Et udtryk for, at det også er en almindelig opfattelse her på tinge, at de nugældende regler om tilbagebetaling har en for generel og kategorisk udformning, mener regeringen at finde i de særlige love, som i de senere år med korte mellemrum har gennemført omfattende eftergivelse af ydet hjælp i visse grupper af tilfælde, navnlig hvor der ikke har været noget at bebrejde den understøttede. En sådan eftergivelse fandt som bekendt sted senest ved den nye grundlovs ikrafttræden.

Regeringen må derfor anse det for rettest nu at lade disse jævnlige eftergivelser afløse af en indskrænkning i selve lovens regler om tilbagebetaling. Det foreliggende lovforslag går ud på, at tilbagebetaling fremtidig kun skal indtræde i særlig opregnede tilfælde, nemlig dels sådanne, hvor vedkommende selv er skyld i sin trang, dels sådanne, hvor det må skønnes, at vedkommende ville opnå en urimelig fordel, hvis han fik hjælpen uden tilbagebetalingspligt. Jeg skal her særlig fremhæve, at tilbagebetalingspligten ikke foreslås ophævet for alimentanter, hvis bidrag udbetales forskudsvis af det offentlige. I de tilfælde, hvor tilbagebetalingspligt bortfalder, medfører dette selvfølgelig, at kommunehjælpen må betragtes som en ganske almindelig indtægt ligesom f. eks. dagpenge fra sygekasse eller arbejdsløshedskasse.

Jeg vil til slut gøre opmærksom på, at vi på begge de områder, jeg her har omtalt, altså valgretsfortabelsen og tilbagebetalingspligten, er saktet langt agterud i forhold til andre civiliserede lande, og at det nu er på høje tid, at vi tager et ordentligt skridt fremad.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje folketings hurtige og velvillige behandling.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen):

Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov

nr. 131 af 17. april 1916 om lodsvæsenet med senere ændringer.

Den nugældende ordning af lodsvæsenets organisation, fordelingen af lodseriernes indtægter blandt lodserne samt disses pensionsforhold er indeholdt i den nævnte lov fra 1916 med senere ændringer.

Spørgsmålet om en revision af lodslovens bestemmelse har været gjort til genstand for overvejelser, dels i et af det tidligere marineministerium i 1950 nedsat lodslovudvalg, dels i et af forsvarsministeriet i 1952, nedsat særlig sagkyndigt pensionsudvalg.

Da det i rigsdagssamlingen 1952—53 på grundlag af lodspensionsudvalgets betænkning fremsatte forslag til lov om ændringer i lov nr. 131 af 17. april 1916 om lodsvæsenet med senere ændringer (lodsernes pensionsordning) ikke blev færdigbehandlet inden rigsdagssamlingens afslutning, er dette lovforslag blevet sammenarbejdet med det af lodslovudvalget i maj 1953 stillede forslag til ændring iøvrigt af bestemmelser i lodsloven.

Nærværende forslag er således i realiteten et resultat af en sammenarbejdning af de to udvalgs indstillinger, hvortil kommer mindre ændringer af redaktionel karakter.

Forslagets hovedvægt må lægges på den foreslåede ændrede indtægtsordning for lodserierne, der vil medføre en bedre fordeling af de samlede, ret betydelige indtægter ved lodsvæsenet som helhed, samt en ny pensionsordning, der giver mulighed for en forhøjelse af lodsernes pensioner.

For lodseriernes indtægtsforhold har hidtil det hovedsynspunkt gjort sig gældende, at de enkelte lodserier må betragtes som selvstændige økonomiske enheder, der indenfor de af lodsloven givne rammer efter nærmere fastsatte regler fordeler indtægterne mellem de tjenstgørende lodser og afholder de fornødne driftsudgifter.

Ved lodseriernes oprettelse er der imidlertid fortrinsvis taget hensyn til, hvor lodstjenesten kan være til gavn for skibsfarten. Dette forhold har medført stærkt svingende indtægter fra lodseri til lodseri, og der er derfor bl. a. med hjemmel i lodslovens § 41, sidste stykke, ydet mindre tilskud til sådanne lodserier, hvis opretholdelse er nødvendig, men hvis indtægtsforhold er sådanne, at de ikke skønnes til-

[Forsvarsministeren.]

strækkelige til lodsernes livsophold. Selv efter at der til disse lodserier er ydet tilskud fra statens side, må deres indtægtsforhold dog betegnes som dårlige. Eksempelvis kan nævnes, at Nyord lodseri i 1951 havde en nettoindtægt på 5 500 kr. pr. lods inkl. statstilskud og andre indtægter fra offentlige hverv, medens lodserne ved Nyborg lodseri det samme år kunne opnå anslåede nettoindtægter på 54 000 kr. pr. lods. Denne indtægt var det pågældende år den største indenfor lodsvæsenet.

Lodslodudvalget har derfor udarbejdet forslag til en ordning, der skulle sikre en rimelig indtægt for de lodserier, hvis indtægt over en længere årrække har ligget under et passende niveau.

Ved en sammenligning mellem 5 års perioderne 1934—39 og 1946—50 har det vist sig, at 10 lodserier falder ind under denne gruppe. Efter forslaget har man søgt tilvejebragt en ordning, der skulle sikre lodserne ved disse lodserier en årlig indtægt, der under de nuværende prisforhold ansættes til omkring 10 000 kr. Dette opnås ved at tillægge disse lodser en fast årlig grundløn på 3 000 kr., hvortil kommer reguleringstillæg og midlertidigt løntillæg efter de for tjenestemænd gældende regler. Efter de pr. 1. april 1953 gældende satser vil der på denne måde kunne sikres de lodser, der er omfattet af indtægtsreguleringen, et årligt beløb på 8 496 kr. For fortsat at gøre lodserne interesserede i lods-tjenesten tillægges der dem yderligere $\frac{1}{3}$ af de ved lodseriet indsejlede bruttolods- penge, medens restbeløbet — $\frac{2}{3}$ — indgår til en lodsreguleringsfond. På samme måde forholdes der med lodsernes indtægter fra andre offentlige hverv. De pågældende lodseriers driftsudgifter tænkes dækket gennem et fast månedligt driftstilskud, der fastsættes for en længere periode for hvert enkelt lodseri under hensyntagen til de lokale forhold og på en sådan måde, at de gennemsnitlige driftsudgifter dækkes. En sådan ordning må foretrækkes fremfor en refusion efter regning, idet man undgår de kontrolforanstaltninger, der derved ville blive nødvendige.

Endelig foreslås det, at disse lodseriers pensionsbidrag til den fælles lodspensionskasse udredes af reguleringsfonden.

Det til en gennemførelse af dette forslag nødvendige årlige beløb må for tiden anslås til ca. 100 000 kr., beregnet efter 5 års perioden 1948—52.

Dette beløb foreslås tilvejebragt ved at pålægge lodserier med særlig store lodsindtægter en afgift til lodsreguleringsfonden, der fastsættes således, at lodserier, hvis bruttolodsfortjeneste andrager mindst 9 000 kr. pr. lods pr. kvartal, udreder en afgift, der udgør 0,1 pct. for hver 50 kr., som indtægten overstiger dette beløb, indtil maksimum 8 pct., der nås ved 12 950 kr. pr. lods pr. kvartal.

Man har ved forslaget om denne afgift haft for øje, dels at den forøgelse af statens garanti, der vil være en følge af den ændrede indtægtsordning for de mindre lodserier, ikke vil kunne gennemføres uden en vis rimelig afgift på de ekstraordinært store indtægter, dels at tilvejebringe en ordning, som rummer sikkerhed for opsparing i gode tider til imødegåelse af svigtende indtægter i nedgangsperioder.

Den foreslåede afgift ville i året 1952 have indbragt ca. 110 000 kr. Foruden dette beløb indgår som førnævnt i reguleringsfonden $\frac{2}{3}$ af bruttoindtægterne fra de 10 mindre lodserier til et beløb af ca. 73 000 kr. Et eventuelt underskud i lodsreguleringsfonden vil blive dækket af statskassen, således at underskud, som staten på noget tidspunkt har betalt, forlods dækkes af et eventuelt senere fremkommende overskud.

Den foreslåede nye pensionsordning går ud på, at de i lodsloven fastsatte maksima for egen- og enkepension på henholdsvis 4 800 kr. og 2 400 kr. årlig ophæves.

I overensstemmelse med principperne i andre statsunderstøttede pensionskasseordninger har man endvidere foretrukket at beregne pensionerne efter tjenestemandslovens principper ud fra en passende pensionsgivende lønning, der er ansat til 7 200 kr. årlig, idet man herved har taget i betragtning, at der er tale om konjunktur-lønnet personale, hvorfor pensionsindtægten er sat væsentlig lavere end de faktiske indtægter. Grundpensionen ydes som hidtil af den fælles lodspensionskasse, idet det herved forudsættes, at det nuværende statstilskud til denne kasse på 50 000 kr. indtil videre opretholdes uændret. Til

[Forsvarsministeren.]

grundpensionen ydes som hidtil et procenttillæg af statskassen, svarende til tillægget til finanslovhonorarerne. Endelig er det tanken herudover et yde et særligt tillæg af pensionskassens midler, i det omfang en årlig aktuarmæssig opgørelse viser, at kassens midler strækker til. For tiden vil dette tillæg kunne ansættes til 40 pct. af grundpensionen. Såfremt den samlede pensionsydelse vil komme til at overstige en tilsvarende statspension efter tjenestemandslovens regler inkl. reguleringstillæg m. v., skal der ske nedsættelse af statstilskuddet. Forslaget vil ikke medføre øgede udgifter for statskassen, idet udgiften ved forhøjelsen falder på lodspensionskassen.

Herudover stilles der forslag om oprettelse af et lodsråd til afløsning af den hørings- og forhandlingspraksis, som hidtil har været gældende indenfor lodsvæsenet.

Endelig indeholder lovforslaget nogle ændringer af teknisk og redaktionel karakter.

Under henvisning til ovenstående skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om etablering af en ny færgefart over Store-Bælt.

Valgt blev: *Horn, Victor Gram, Heising, Kai Jensen, Aage Knudsen, Hans Knudsen, Frede Nielsen, Axel Ivan Pedersen, From, Niels Eriksen, Holmberg, Arnth Jensen, Helga Pedersen, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Foss, Stæhr Johansen og Skytte.*

Den følgende sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om jernbanedrift på Lolland-Falster.

Valgt blev: *Horn, Brodthagen, Lysholt Hansen, Hauberg, Lund Jensen, Aage Knudsen, M. Larsen, Peter Nielsen, Gideon, Henry Hansen, Holmberg, Jensen-Broby, Paabøl, Tesdorpf, Stæhr Johansen, Jørgen Jørgensen (Ullerup) og Svend Jørgensen.*

Man gik derpå til:

Tredie behandling af forslag til lov om ændringer i arveforordningen (arveklasserne).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3733).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ordføreren (Edel Saunte): På udvalgets vegne skal jeg tillade mig at foreslå lovforslaget vedtaget i uændret skikkelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 122 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sag, som derefter foretoges, var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende en af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1953 vedtagen akt om ændringer i Den internationale Arbejdsorganisations statut.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3749).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.